

Hr. Sundbo, at det er fuldkommen urigtigt at sige, at de danske Erhverv ikke har konsolideret sig under Krigen. Det er ganske særlig forkert at fremsætte denne Udtalelse om Dampskibsselskaberne, der alle har konsolideret sig i meget høj Grad. At Reserven for enkelte Selskabers Vedkommende senere er medgaaet, idet de har købt Skibe til Priser, der den Gang var passende, men som nu slet ikke svarer til Forholdene, er en Sag for sig. Men Hovedudtalelsen, at de danske Erhverv ikke har konsolideret sig under Krigen, er fuldkommen forkert.

Som det fremgaar af Statsregnskabet for Aaret 1920—21, var der i det Aar, som ogsaa meddelt af den højtærede Statsminister i den Tale, han som Finansminister holdt ved denne Forhandlings Begyndelse, et Underskud paa 106 Mill. Kr. Det Aar, der lige er gaaet, viser efter Tillægsbevillingsloven et Underskud paa omkring 250 Mill. Kr. Disse Millioner reducerede Finansministeren meget kraftigt, idet han mente, at det virkelige Statsregnskab meget vel kan gøres op saaledes, at der kun bliver et Underskud paa omkring 150 Mill. Kr. En saadan Opgørelse tror jeg imidlertid ikke kan kaldes fuldkommen vejledende. Som ogsaa bemærket af den højtærede Finansminister, vil en saa stor Reduktion som omkring 100 Mill. Kr. navnlig fremkomme derved, at visse Udgifter ikke kommer til Udbetaling, fordi de paagældende Arbejder ikke er udført. Men da det formentlig er Hensigten at udføre de paagældende Arbejder, i hvert Fald det væsentligste af dem, saa sker der kun dette, at Penge, som man normalt skulde have udgivet i det svundne Finansaar, kommer til Udbetaling i det indeværende, og det maa saa i Virkeligheden tages og det vil ogsaa fra min Side blive taget med i Betragtningerne, naar man kommer ind paa, saa vidt man efter fattig Evne kan, at stille Horoskopet for det Finansaar, hvori vi befinder os. En Post, som jeg heller ikke mener man med Rette kan fradrage, naar man opgør det svundne Aars Resultat, er Afdrag paa Gæld. Det er rigtigt, at Afdrag paa Gæld ikke er en Udgift i almindelig Forstand, men da man optager sine Laan paa temmelig mange Aar, og da Betingelserne er af den Art, at der foruden Rente skal svares Afdrag, betyder denne Konto i Virkeligheden, at Pengene skal skaffes Aar for Aar, og det, der i Øjeblikket interesserer nok saa meget som dette, hvor stort Underskuddet har været det ene og det andet Aar, er dette: Hvor mange Penge skal vi bruge i de kommende Aar? Og stiller vi os

overfor dette Spørgsmaal — og det mener jeg altsaa er langt det vigtigste —, kan man efter min Mening ikke se bort fra Afdragene, thi ogsaa til at afholde disse Afdrag maa der gennem Skatter eller paa anden Maade skaffes fornødne Indtægter, og i sidste Instans bliver det lige godt det, der interesserer mest, hvor store Skatter vi er nødt til at paalægge Befolkningen for at skaffe den fornødne økonomiske Balance, idet jeg ikke kan nære nogen Tvivl om, at ethvert Parti, som er ved Magten, maa kræve Mulighed for denne Balance.

Naar det sidste Aar finansielt set har været saa uheldigt, som det har, har der dertil været flere medvirkende Grunde. Statsvirksomhederne har givet et helt andet Resultat, end man skulde have ventet, hvis man havde troet paa det Finanslovsforslag, man vedtog for godt et Aar siden. Jeg hørte nu det ærede Medlem Hr. Hauge sige, at han begreb ikke, at man kunde vedtage noget saadant, da man dog ikke kunde tro derpaa. Jeg erindrer imidlertid ikke for et Aar tilbage at have hørt det ærede Medlem udtale sig i den Retning, det er muligt, han har gjort det. Men jeg kan i hvert Fald konstatere, at jeg personlig for et Aar siden har peget paa, at det var ganske usandsynligt, at de opstillede Tal skulde holde; jeg hævdede, at Sandsynligheden talte for, at det Underskud, der var Aaret i Forvejen paa omkring 75 Mill. Kr., vilde komme igen i Aar, og det er i Virkeligheden ogsaa det, der er sket. Nu kan man nok sige, at naar Underskuddet er naaet op til dette Beløb af 75 Mill. Kr., har det sin Grund i, at de 16 Mill. Kr. er afskrevet paa det enkelte Aar. Hvis man imidlertid vil tage Sagen rent driftsmæssigt, maa jeg hævde, at disse 16 Mill. Kr. rettelig skal afskrives paa dette Aar, det kan der efter min Mening ikke være allerfjerneste Tvivl om, idet man ellers vilde have belastet de kommende Tider ved at bruge en Opblandingsmetode, som ikke har nogen Bund i Virkeligheden, og idet man ellers vilde have brugt en Fremgangsmaade, som ganske afgjort ikke vilde blive brugt af nogen som helst privat Virksomhed, der ikke af Hensyn til Bankkredit eller anden Kredit er nødt til at opstille sit Regnskab anderledes, end det rettelig burde opstilles. Jeg maa altsaa hævde, at disse Statsvirksomheder for det svundne Aar praktisk talt har givet det samme Underskud som for Aaret i Forvejen. Hvorledes det efter mit Skøn vil blive i Fremtiden, skal jeg senere komme en lille Smule tilbage til. Selvfølgelig tror jeg paa ingen Maade, at man i de nærmest kommende Aar kan befrygte noget lignende som det,